

CL op melkschapenbedrijf

Eind 2017 nam de dierenarts van een melkschapenhouder contact op met de Veekijker. Hij had bloedmonsters van geïmporteerde schapen ingestuurd en bij serologisch onderzoek waren aanwijzingen voor een infectie met caseous lymfadenitis (CL) vastgesteld.

Op een bedrijf dat melkschapen uit Frankrijk importeerde trad bij enkele dieren lymfklierzwellings op. Bij bloedonderzoek bleken enkele dieren serologisch positief op CL. Naar aanleiding hiervan bezocht een dierenarts van GD samen met de praktiserend dierenarts het betreffende melkschapenbedrijf. Op het moment van dit bezoek waren op het bedrijf geen dieren meer met klinische verschijnselen die passen bij CL. In overleg met eigenaar en dierenarts is de afspraak gemaakt om een volgend dier met klinische klachten van CL aan te bieden voor pathologisch onderzoek. Dit gebeurde begin 2018, waarbij de verwekker van CL, *Corynebacterium pseudotuberculosis*, is aangetoond in geabcedeerde lymfeknopen. Later zijn nogmaals twee schapen met klinische klachten van CL aangeboden voor pathologisch onderzoek. Ook bij deze twee dieren is *C. pseudotuberculosis* in lymfeklieren aangetoond.

Achtergrond

CL is een zoönose die bij verschillende diersoorten voor kan komen, maar voornamelijk bij geiten en schapen. De aandoening komt in meerdere Europese landen frequent voor. Vóór het hierboven genoemde geval waren bij schapen in Nederland al jaren geen gevallen meer bevestigd. In Nederland loopt op basis van certificering een vrijwillig bestrijdingsprogramma bij geiten. De Nederlandse melkgeitenhouderij is jaren vrij geweest en een uitbraak van enkele jaren geleden is effectief bestreden, mede door grootschalige ruiming van besmette en verdachte dieren.

Cameliden

Dat CL ook bij cameliden kan voorkomen is de afgelopen jaren gebleken: in 2015 meldde een dierenarts bijvoorbeeld een verdenking van CL bij alpaca's en in 2016 werd een verdenking van CL bij kamelen gemeld. Vanwege afwijkende afweerstoffen van cameliden is het niet mogelijk deze dieren serologisch te testen met de bij GD beschikbare test. Daarom is er pusmateriaal ingestuurd voor bacteriologisch onderzoek; daarbij werd *C. pseudotuberculosis* aangetoond. Houders van cameliden moeten zich bewust zijn van de aandoeningen die bij deze diersoorten kunnen voorkomen en die een risico voor andere diersoorten en de mens kunnen zijn.

Controleer importdieren

Omdat CL in andere Europese landen nog regelmatig voorkomt, is het importeren van dieren een risico op insleep. Daarom adviseert GD houders om in geval van import dieren te onderzoeken op CL.

Al sinds 2002 houdt de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) zich intensief bezig met de uitvoering van de diergezondheidsmonitoring in Nederland. Hiervoor werken wij nauw samen met onder andere de diersectoren, de zuivel, het ministerie van EZ, dierenartsen en veehouders. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Samen werken we aan diergezondheid in het belang van dier, dierhouder en samenleving.